

TEDENSKÉ SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto VIII.

V Ljubljani, dne 13. oktobra 1932.

41. števil.

Razgled po domovini

80 letnica gospe T. Svetčeve

Preteklo nedeljo je praznovala v Liti 80-letnico rojstva gospa Terezija Svetčeva, vdova po pokojnem litijskem notarju, slovenskem politiku in ustanovitelju CMD Luki Svetcu. Ni je skupščine CMD, na kateri ne bi bila prisotna tudi plemenita gospa Svetčeva, dosledno zvesta delovanju svojega blagopokojnega soproga. Baš po njeni zaslugi je litijska podružnica CMD izredno delavna, kar se je pokazalo ob letošnji skupščini v Slovenski Bistrici, ko je bila litijska podružnica zastopana s 25 delegati. Že leta 1928. je bila gospe Svetčevi podeljena diploma častnega članstva CMD. Po zaslugi, če le komu! Toplo pozdravljamo čestito jubilejanko in ji želimo zlato jesen življenja!

TU SE JE ROJIL
MILAN PUGELJ
SLOVENSKI PISATELJ
* 3. I. 1833 — + 3. II. 1929.
PONIZAJMO SE PRED BILKAMI V POLJU
DRUŠTVO "KUKA" 1932

Preteklo nedeljo so odkrili v Novem mestu na rojstni hiši spominsko ploščo pisatelju Milanu Pugalju, znanemu širšim plastem naroda po njegovih lepih povestih, ki so verno zrcalo naših ljudi in naše grude. Odkritje plošče se je vršilo na najslovesnejši način ob udeležbi najodličnejših predstavitev našega duhovnega življenja z našim največjim pesnikom Otonom Župančičem na čelu.

Zlata poroka v ugledni narodni hiši

Vsi iz Trbovelj in Hrastnika, pa tudi iz drugih okoliških krajev dobro poznajo gostoljubno špančeva hišo na Pleskem. V dobi narodnostnih bojev, ki so bili dokaj težki v naših krajih, so se tu zbirali rodoljubi, od nekdaj pa je znana tudi daleč na okrog prijazna špančeva gostilna. Lepo posestvo in gostilno vodita vrla zakonca Martin Pust in njegova soproga Alojzija, splošno znana kot špančeva mama, ki obhajata sedaj svojo zlato poroko. V teku pol stoletja sta zlatoporočenca doživela mnogo žalosti in veselja, skrbno sta odgojila več otrok, svojo domačijo pa sta za vedno postavila za zgled poštene narodne hiše. Vsa narodna društva, ki so v najtežjih časih našla v tem domu najboljšo oporo, bodo poznim potomcem ohranila sloves špančeve hiše in rodbine. Mnogoštevilni prijatelji in znanci želijo zlatoporočencema še mnogo srečnih let!

95letna ženica pripravlja kurivo za zimo

Ceprav je občina Oselica hribovita in ljudje mnogo trpe za obdelovanjem zemlje, vendar ob preprostem življenju dočaka mnogo naših občanov visoko starost. Prav lepo število jih je, ki nosijo že nad osem križev, a so kljub temu še trdni in opravljajo vsakovrstna dela doma in na polju. Med vsemi pa je najstarejša vdova Barbara Peternelova, ki bo dopolnila letos 1. decembra 95 let. Še je zelo trdna in opravlja, kakor kaže slika, tudi težja ročna dela, znaša in seka drva. Dobro vidi, brez očal zašije obleko in skromno perilo, tudi še kuha. Duševno je bistra, le sliši bolj slabo. Nikdar ni hodila v šolo, vendar dobro pazi nase in na snago. Kot žena delavca je morala vedno trdo delati in se ji nikoli ni dobro godilo. Vdova je že nad 30 let. Imela je več otrok, ki pa so že vsi pomrli. Živi ji več vnukov in pravnukov, ki se trudijo z delom svojih rok in so bolj v pomanjkanju. Ona sama se preživlja od milodarov dobrosrčnih ljudi ter male občinske podpore, ki je pa kaj skromna, kajti občino samo tarejo velika bremena, a dohodki so posebno v teh časih kaj ptihi, poleg tega je ob državni meji, več, znaten del nekdanje velike občine Oselice je prišel pod Italijo.

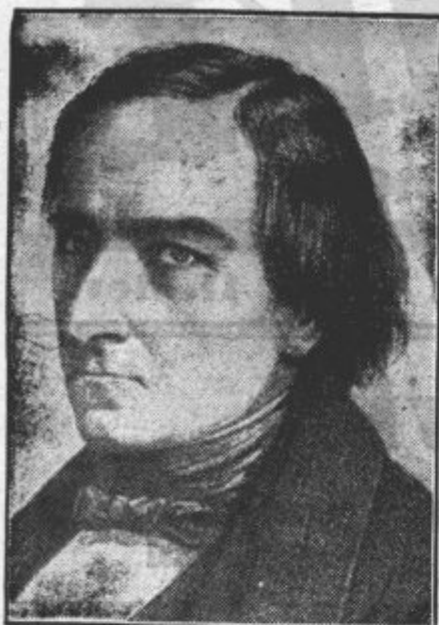
Smrt mladega strokovnjaka

Pretekli teden je umrl na Golniku mlad strokovnjak inž. Janez Jezeršek, ki je kazal izredno nadarjenost. Rodil se je 1902 v Kranju iz ugledne rodbine Jezerškove. Svoja mlada leta je preživel pri svoji stari Schiffrerjevi mami v Stražišču. Ljudsko šolo in gimnazijo je obiskoval v Kranju, elektrotehniko pa je dovršil na visoki šoli v Ljubljani. Na brnski tehniki se je pozneje specializiral za tekstilno stroko. Svojo prvo službo je nastopil pri Elektri d. d. v Ljubljani, potem pa je služboval na Obrtni šoli v Ljubljani, na Tekstilni šoli v Leskovcu in je bil nazadnje obratovodja elektrarne v Škofji Loki. Njemu mir — preostalim naše sožalje!

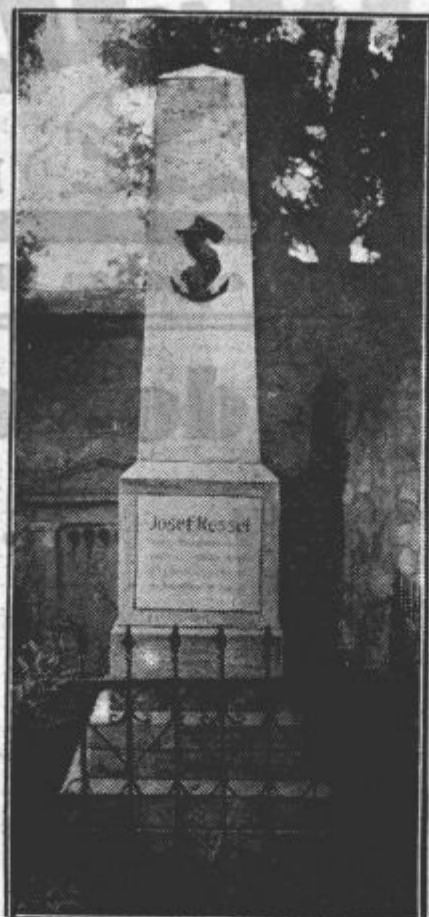

Oče ladijskega vijaka

Ob 75-letnici smrti izumitelja Ressa

Te dni je minilo 75 let, odkar je umrl v naši Ljubljani eden najpomembnejših izumiteljev prejšnjega stoletja, Jožef Ressel. Umrl je nepoznan in ogoljufan za svoje uspehe, kakor nešteti izumitelji pred njim in za njim. Ressel se je rodil 30. januarja 1793 v Chrudimu na Češkem. Po dovršeni srednji šoli je študiral poljedelsko stroko na dunajski univerzi, 1817 je postal gozdar na Kranjskem in je zaključil svoje življenje kot mornariški gozdarski intendant. Največje delo njegovega življenja je bila izumitev ladijskega vijaka. Leta 1821. je videl v Trstu parnik na kolesa, ki je bil last nekega Angleža in je imel privilegij za vožnje med Trstom in Benetkami. Ladja se je gibala počasi in to je vdhnilo Resselu misel, da bi izpopolnil njen pogonski mehanizem.

Resselov spomenik na pokopališču pri Sv. Krištofu v Ljubljani

Slika desno:

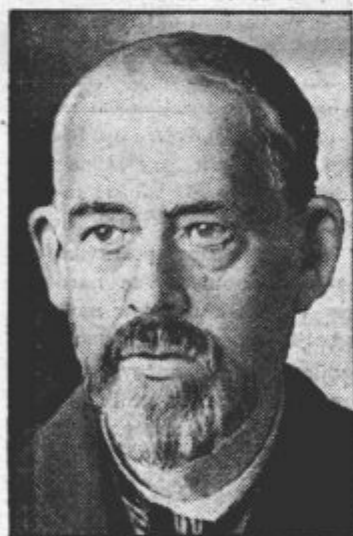
Smrt znanega peveca

Pretekli ponedeljek je umrl v Ljubljani Oton Pelan, ravnatelj OUZD, znani odlični pevec, v starosti 76 let.

Štiridesetletnico delovanja

v gozdarski stroki je praznoval te dni v Kamniku g. Viktor Presl. Po rodu iz Tolmina je služboval v raznih kraških in gorenjskih krajih, potem v Sandžaku, v Kamniku, kjer je bil upokojen, pa dolgih 15 let. Med dolgoletnim službovanjem pri kamniškem glavarstvu si je po vsem okraju pridobil velik ugled in spoštovanje zaradi svojih velikih strokovnih sposobnosti in svoje ljubeznivosti. Sedaj je postavil svoje moči kamniški meščanski korporaciji na ruje pa tudi kraljevo lovišče v Kamniški Bistrici. Jublantu dela in zaslužnemu strokovnjaku iskrene čestitke!

Slika levo:

Raziskovalec rimske ceste

Astronom prof. Max Wolf, predsednik Mednarodne družbe za astronomijo, je umrl v Heidelbergu. Proslavil se je posebno s spisi o raziskavanju sončnih žarkov in s fotografskimi posnetki nebesnega voda.

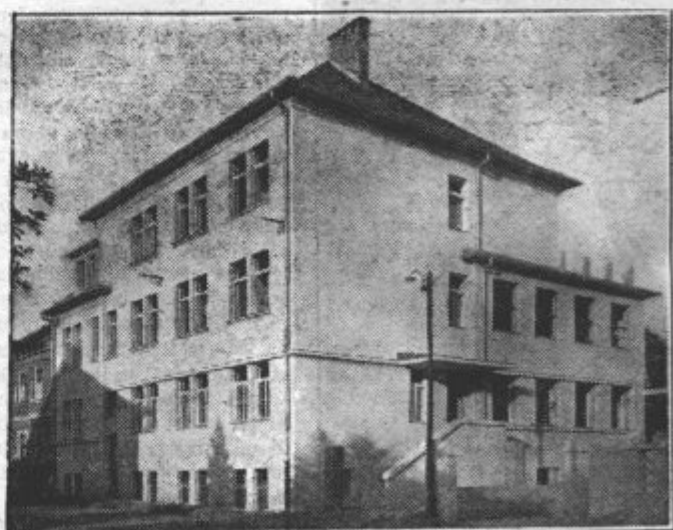

Zemlja se je tresla

Pogled na košček potresnega ozemlja v solunski okolici

Gostilničarski dom,

ki so ga prav te dni otvorili v Ljubljani na Prulah. V njem je nameščena moderno opremljena šola za gostilničarski naraščaj, združena z oskrbovališčem za gojence. To je prva strokovna šola te vrste v naši državi.

Čudni verski obredi

Naslednje slike predstavljajo verske običaje v azijski pokrajini Ladaku v himalajskem gorovju

Ladaške žene z značilnim pokrivalom, obšitim s srebrnimi ploščicami in turkizi.

Slika desno:

Samostan v Ladaku. Vsi samostani so zidani na višinah in so podobni močnim utrdbam.

Lama pred altarjem v samostanu Tiksaj. Boben ob njegovi službi. Pred altarjem je množica mede.

Slika desno:

Menihi trobita na rog in pozdravljata nastopajočo noč.

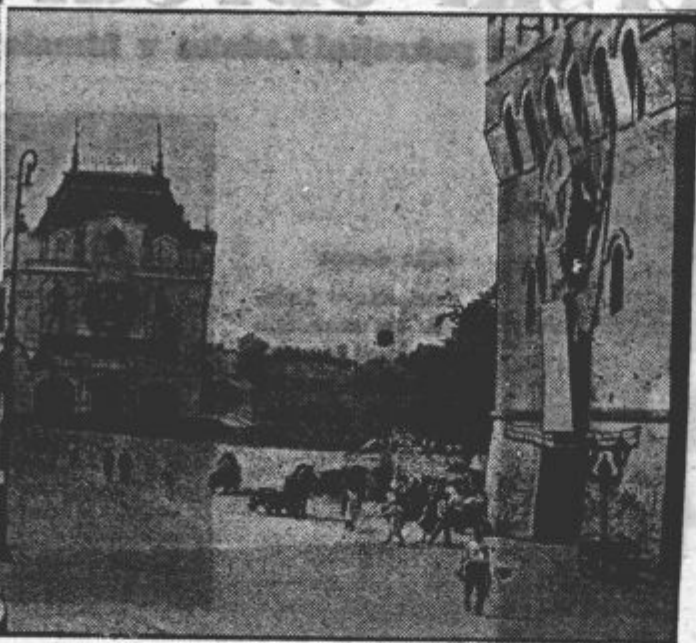
Slika levo:

Dalai la

Iz Kalkute prišel ma, papež tibetanski zaradi nemirov v področju, ki se je baje dodeljeval uvoza, v Tibetu. Uporabljajo silno nezadovoljstvo. — Dalai leta verski pogledni vladar vidijo v njem p. Dalai lami ni p. dežele. Že l. 1911 pobegnil iz doma.

Rusko mesto Gorki, doslej Nižnji Novgorod

Trg ob Kremu v Nižnjem Novgorodu, ki je starejši od moskovskega Kremla. Zgoraj levo Maksim Gorki, slavni ruski pisatelj, ki je praznoval te dni 40letnico svojega pisateljstva. Sovjetska vlada je počastila Gorkega med drugim tudi s tem, da je dobilo mesto Nižnji Novgorod ime Gorki

Boj med državo in cerkvijo v Mehiki

Kulturni boj, ki ga je izzvala v Mehiki najnovejša papeževa poslanica, zavzema od dne do dne ostreje oblike. Mehška vlada je zagrozila z zaplenbo vseh cerkva, če se bo duhovščina upirala državnim oblastem. Ker pa je papež v svoji poslanici naravnost pozval ne samo duhovščino, marveč vse katoliške vernike k uporu, je vlada posegla po najostrejših ukrepih. Parlament je pooblastil vlado, da odvzame katoliškim duhovnikom vse državljanske pravice ter da zapleni vsa cerkvena posestva. Vlada je obenem izdala odlok, po katerem smejo do nadaljnje ureditve izvrševati cerkvene obrede samo oni duhovniki, ki dobe za to posebno dovoljenje od vlade. Nadškof v Mexico City, ki ni dobil tozadevnega dovoljenja od vlade, pa je zadnjič kljub temu bral mašo, je bil aretiran, in vlada grozi, da ga bo deportirala. Tudi papeški nuncij je zaprt in ga bodo s policijo odpravili preko meje. Odpotovati namerava naravnost v Rim, da poroča Vatikanu o prilikah v Mehiki.

Papeški nuncij Ruiz y Flores, ki ga je mehška vlada izgnala iz dežele zaradi spora z rimsko kurijo

Slika levo:

Poroka poglavarja lovcev na človeške glave v Parizu

V Parizu se je oženil princ Trouvalou, dedič prestola v Dahomeyu (zapadna Afrika) z ameriško črnoko Dot Crawfordovo, ki je po poklicu koncertna pevka. Prebivalci Dahomeya so bili še nedavno najbolj divjaško ljudstvo črnega kontinenta

Transportni avto in žična železnica

V Loschwitzu pri Draždanah je trčil neki visoki transportni avtomobil v žično železnico. Takšna nesreča se v tem kraju ni primerila že trideset let